

Datum
2022-10-06
Vår referens
Sara Sätterberg
Planeringssekreterare
sara.satterberg@malmo.se

Tjänsteskrivelse

Översiktsplan för Malmö, Stadsbyggnadskontoret FRI-2022-1530

Sammanfattning

Granskningshandling för *Översiktsplan för Malmö* har översänts till fritidsnämnden. Översiktsplanen är ett strategiskt och visionärt dokument, som ska ge vägledning om hur mark- och vattenområden ska användas och hur den existerande stadsmiljön ska utvecklas. Fritidsförvaltningen framför i ärendet kompletterande synpunkter utifrån kommentarer och ändringar efter samrådet. Synpunkterna utgår från stadens behov för rekreation, fritid och civilsamhälle.

Förslag till beslut

1. Fritidsnämnden godkänner yttrandet.

Beslutsunderlag

- Översiktsplan för Malmö - granskning, Stadsbyggnadskontoret
- G-Tjänsteskrivelse fritidsnämnden 221027
- Översiktsplan för Malmö granskningshandling juni 2022
- Översiktsplan samrådsredogörelse mars 2022
- Yttrande fritidsnämnden 221027

Beslutsplanering

Fritidsnämndens ordförandeberedning 2022-10-11
Fritidsnämndens Arbetsutskott 2022-10-20
Fritidsnämnden 2022-10-27

Beslutet skickas till

Stadsbyggnadsnämnden

Ärendet

Granskningshandling för *Översiktsplan för Malmö* har skickats ut för kännedom och möjlighet att lämna yttrande. Varje kommun i Sverige ska ha en aktuell översiktsplan som ger vägledning för beslut om hur mark- och vattenområden, samt den byggda miljön ska användas och utvecklas. Översiktsplanen är ett strategiskt och visionärt dokument som ska ange en långsiktig inriktning för kommunens utveckling och är inte juridiskt bindande. Kommunstyrelsen har ansvaret för

kommunens översiktliga planering. Det är kommunstyrelsen som är beställare och som leder arbetet med översiktsplanen. Malmö stads översiktsplanering sker enligt en kontinuerlig modell vilket innebär att översiktsplanen revideras varje mandatperiod. I maj 2019 gav kommunstyrelsen stadsbyggnadsnämnden i uppdrag att göra en översyn av Malmös översiktsplan med inriktningen att de prioriterade inriktningarna i Malmös gällande översiktsplan ligger fast och att den nya översiktsplanen ska innehålla en utblick mot Malmö som halvmiljonstad.

Under våren 2020 var översiktsplanen på samråd och därefter arbetades ett förslag till granskningshandling fram utifrån de synpunkter som kommit in under samrådet.

I samrådet efterlyste fritidsnämnden en del konkretiseringar, med tanke på de målkonflikter som uppstår i den täta staden. Eftersom tillgång till exempelvis mötesplatser, parker, natur- och rekreationsområden, fritids- och idrottsanläggningar inte är särskilt reglerade, och ofta inte drivs av enskilda aktörers ekonomiska intressen menade fritidsnämnden att det finns ett särskilt behov av att konkretisera sådana riktlinjer och strategier i översiktsplanen.

Fritidsnämnden efterfrågade i samrådet följande konkretiseringar (kortfattat):

- Fritids- och grönområden i staden får inte tas bort utan likvärdig kompensation.
- Vikten av möjlighet till fysisk aktivitet bör utvecklas, och i större utsträckning även omfatta organiserad idrott.
- En riktlinje bör vara att ett basutbud för fysisk aktivitet ska finnas inom 500 meter från bostäder (Program för aktiva mötesplatser, Malmö stad).
- I samrådshandlingen fastställdes att tillgången till parker och naturområden ska öka. Fritidsnämnden önskade tydligare riktlinjer avseende storlekar på små och stora parker, och avstånd från bostäder.
- I samrådshandlingen betonades vikten av oplanerade möten, samt tillgången till tillgängliga och välkomnande mötesplatser. Fritidsnämnden instämde i vikten av att människor kan mötas och samlas spontant, men påtalade att man här verkar ha glömt bort det parallella värdet av att kunna samlas planerat och organiserat runt gemensamma fritidsintressen eller erfarenheter. Därför efterfrågades skrivningar kring samlingslokaler för föreningslivet och andra typer av organiserade mötesplatser.
- Överlag ansåg fritidsnämnden att det i planeringsstrategierna behöver vara tydligare vilken typ av lokaler och platser som det finns behov av, och där bör mötesplatser för såväl spontana, som organiserade möten finnas med.

I samrådsredogörelsen har stadsbyggnadskontoret lämnat svar och kommentarer på samtliga remissinstansers synpunkter. Stadsbyggnadskontoret har beskrivit följande förändringar och kompletteringar som svar på fritidsnämndens synpunkter:

- Granskningshandlingen har kompletterats med planeringsriktlinjer för fritidsområden där det bland annat anges att exploatering för andra ändamål inte ska ske inom fritidsområden såvida inte kompensation kan ske på annan plats.
- Granskningshandlingen har kompletterats med riktlinjer kring Grönmodellen som anger riktvärden för parkstorlekar och avstånd från bostäder.
- Granskningshandlingen har kompletterats med en strategi under ”Utbyggnad” som anger att Malmö stad ska eftersträva ett varierat utbud av lokaler och platser för att

främja stadens kultur- och föreningsliv, samt en riktlinje under ”Blandad stadsbebyggelse” som anger att Malmö stad, fastighetsägare och andra aktörer ska samverka för att främja kultur- och föreningsliv, exempelvis genom att ändamålsenliga och billiga lokaler ska kunna finnas kvar när staden byggs tätare och förändras.

- Stadsbyggnadskontoret har också, som övergripande kommentar i samrådsredogörelsen, angett att det generellt finns önskemål om att göra översiktsplanen mer genomförandeinriktad. Stadsbyggnadskontoret skriver att de har försökt svara upp emot det, men att de också gör bedömningen att översiktsplanen inte kan bli så genomförandeinriktad så att samtliga remissinstansers önskemål kan tillfredsställas.

Fritidsförvaltningen föreslår att nämnden lämnar några uppföljande synpunkter till stadsbyggnadsnämnden i granskningskedet:

- Även om det finns en gräns för hur genomförandeinriktad översiktsplanen kan bli så är det särskilt viktigt att det finns en tydlighet i hur värden som rekreation, fritid och möjligheter till fysisk aktivitet ska vägas och hanteras vid en förtätning. Dessa behov är inte särskilt reglerade, och de drivs oftast inte av enskilda aktörers ekonomiska intressen. Om till exempel barns behov av fritidsaktiviteter framöver ska tillgodoses genom närhet till lekplatser, stora parker, naturområden och fritidsanläggningar (granskningshandlingen s. 18) behövs beskrivningar av hur det kan uppnås.
- Därför är det positivt att riktlinjerna kring park- och naturområden har förtydligats och att grönmodellen tillämpas i översiktsplanen.
- Detsamma gäller de planeringsriktlinjer för fritidsområden som översiktsplanen har kompletterats med. De avser dock enbart de särskilda områden som markerats som ”fritidsområden” i översiktsplanen. Dessa områden omfattar inte fullt ut stadens särskilda platser för fritid. Riktlinjen om att exploatering för andra ändamål inte ska ske inom fritidsområden såvida inte kompensation kan ske på annan plats bör breddas och omfatta exempelvis även ridstigar, utomhusgym, spontanidrottsplatser samt mindre platser för fritidsaktiviteter och rekreation, såsom mindre gröningar. Riktlinjen bör också omfatta bollplaner och omkringliggande ytor på de idrottsplatser som nämns i nästa punkt om de inte kan markeras som fritidsområden.
- Alla idrottsplatser bör markeras som fritidsområden. Fritidsförvaltningen har efter samrådet angett det i ett tjänsteutlåtande när stadsbyggnadskontoret inhämtat ytterligare synpunkter. Detta gäller Hästhagens Idrottsplats, Malmö Idrottsplats, Mellanhedens Idrottsplats, Sorgenfri Idrottsplats, Husiegårds Idrottsplats, Ellenborgs Idrottsplats och Oxie Idrottsplats. Även konstgräsplanen söder om Skäralidsgången på Limhamns Idrottsplats bör markeras som fritidsområde tillsammans med resten av idrottsplatsen. Det är särskilt viktigt att det finns en avsikt att bevara de platser som finns kvar centralt (Hästhagens IP och Malmö IP).
- Fritidsförvaltningen håller fast vid att tydligare riktlinjer kring möjligheter till fysisk aktivitet också bör föras in i översiktsplanen. En riktlinje bör vara att ett basutbud för fysisk aktivitet ska finnas inom 500 meter från bostäder. Ett basutbud innefattar en multifunktionell aktivitetsyta på 1000–4000 m², markerad promenad- och löpslinga samt utegym. Riktlinjen är utvecklad i Malmö stads Program för aktiva mötesplatser.
- Det är positivt att en riktlinje för samverkan kring att ändamålsenliga och billiga lokaler för kultur- och föreningsliv ska kunna finnas kvar när staden byggs tätare. Tillgången till lokaler är en förutsättning för att människor ska kunna samlas planerat och organiserat

runt gemensamma fritidsintressen eller erfarenheter. Fritidsförvaltningen medverkar gärna till att utveckla och implementera riktlinjen framöver.

- Fritidsförvaltningen önskar också en konkretisering kring *hur och var* antalet träd ska öka. Många platser är i stort behov av trädskugga för att de alls ska kunna användas i sommarheta och för att gräsmattor och andra gröna områden inte ska torka ut under sommarmånaderna.

Ansvariga

Johan Hermansson Direktör